

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi
in tretji četrtek meseca.
Ako je ta dan praznik,
izide dan poprej. Cena
mu je 80 kr. na leto.
Inserati se sprejemajo in
plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo:
Uredništvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Semeniške ulice
št. 2. Naročnina in inserati
pa: Upravištvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Št. 21.

V Ljubljani, dné 2. novembra 1899.

Leto XII.

Slovensko ljudstvo, čuj!

Liberalni malopridneži že zopet bijejo po našem premilostnem knezoškofu. Zakaj pa zopet? Zaradi ti-tega trna v peti, ki jih tako neznansko bode — zaradi nameravanih škofovih šol in zavodov. V zadnjem pastirskem listu, katerega ste tako čuli s prižnic, se Presvetli zopet obračajo do duhovščine in vernikov s prošnjo za nadaljne milodare v njih preblage namene. Kdo bi bil mogel liberalcem okrog gnusnega „Slovenskega Naroda“ kaj hujšega storiti! Hú, kakšno divjanje so zagnali! »Beračenje brez konca in kraja — dejanje nevredno škofa — škofovo odiranje — turški davek — izterjavanje . . .« take in še grše psovke so kar bruhali na škofa . . . Grdi ljudje so to, zares grdi! Vsako dobro stvar bi najrajše kar v kali zatrli. Toda veš li ti, dobro slovensko ljudstvo, ali veš, zakaj ti liberalci še posebno takó besné proti šolam, ki jih bodo ustanovili škof? Zató, ker se bojé — in po pravici — da bo potlej njim na Kranjskem — odklenkalo! Zdaj se še nekam šopirijo, ker vedó, da se mladina na sedanjih šolah vzgaja v njih duhu, takó kakor oni hočejo — brez vsake krščanske podlage, dá pogosto naravnost — protiversko. Mladina, ki se sedaj šola po srednjih in višjih šolah, je žalibog, naših liberalcev velika trdnjava. Iz te mladine bode enkrat lepo število novih, strašno zagriženih liberalcev. Zató pa to mladino, kolikor je šola še ne izpridi, ti brezverski liberalci še sami pridijo prav posebno s svojimi lažnjivimi časniki in grdim

nesramnim zabavnim berilom. In prav zato, ker vedó, da je v sedanjih šolah poskrbljeno za njihov naraščaj, zato se »Narodovci« tako boje škofovih šol, v katerih se bode odgajala mladina, vaši sinovi — tako, kakor je vaša želja, stariši: v dobrem, v edinopravem krščanskem duhu. V teh škofovih šolah se ne bo spridilo in pogubilo dušno in telesno toliko mladeničev, kakor se jih — Bogu potoženo — spridi in pogubi zdaj v brezverskih, posvetnih šolah vam, slovenski stariši, ter domovini in narodu našemu na neizrečeno škodo in žalost. Iz škofovih šol bomo dobivali — ako Bog da — leto za letom ne samo dobrih, gorečih duhovnikov, ampak tudi dobrih, krščanskih uradnikov, profesorjev, advokatov itd. Dobrih, krščanskih mož v vseh stanovih! Mož, ki bodo izpolnjevali svoje krščanske dolžnosti, ki bodo svoje družine vzgajali v katoliškem duhu, ki se ne bodo bali tudi v javnosti potegniti se za edino-prave katoliške misli in načela. Takih mož, Slovenci, nam je treba — in le taki možje bodo naša rešitev. Od liberalcev nimamo nič: oni skrbé samo za svoje malhe — jasno, saj krščanske zapovedi: ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe! — te zapovedi ne poznajo. Liberalci naše ljudstvo, posebno še našega kmeta — samo slopé. Veliko vpijejo, zabavljati znajo izvrstno — nobena stvar jim ni sveta dovolj, da bi je oni ne opljuvali — družega pa nič ni od njih! Potlej pa še pravijo ti ptiči, da bodo oni ljudstvu pomagali, domovino rešili . . . O sleparija! Taki so liberalci — drugačni bodo pa možje iz krščansko-naudahnjenih škofovih šol. Le ti bodo, pre-

šinjeni s krščanstvom, res imeli srcè za kmeta, za ljudstvo, pomagali mu bodo z besedo in z vzgledom v časnih zadevah, in kar je največ: polni žive vere bodo ti možje kazali svojemu narodu, kje je njegova prava sreča — namreč: v krščanstvu, v zvestem izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedij, v ljubezni do Boga in bližnjega, v zmernosti in varčnosti — v pravem krščanskem življenji.

Vse to pa so seveda grozna strašila za liberalce. In zato se liberalci tako boje, da ne bi kdaj katoliški zavedni možje v vseh stanovih stopili ljudstvu na čelo! In zato se tako boje škofovih šol. In zato tako besne in šuntajo ljudstvo zoper škofa in zoper tiste zaupne možje, ki bodo odslej z dovoljenjem visoke vlade pobirali milodare za škofove zavode. »Pod kap ž njimi« tako kriče — brezverci in hudo-bija se reži iz vsake njihove besede! —

Slovensko ljudstvo, čuj, kakšen bodi tvoj odgovor na vse te nesramnosti! Ti si prepričano, da premilostni knez in škof ne namera-vajo zidati zavodov v svoj dobiček, v svojo čast ali korist. Ne, edino le v božjo večjo čast in v tvoj prid, dobro slovensko ljudstvo, v prid tvojih otrok in otrok otrok želé, iskreno želé, da se skoro dvignejo v beli Ljubljani šole, ki bodo ponos Kranjske dežele, ki bodo bramba in mogočna trdnjava sv. katoliške Cerkve na Kranj-skem! Dobro tedaj! Slovensko ljudstvo, ti podpiraj svojega škofa v njihovem blag-gem teženji! Kolikor moreš, žrtvuj — Bog bode tvoj velik plačnik! Gotovo: kdor ne more, ta ne more — in premilostni gospod knez in škof niso nikoli tirjali tudi tistih dveh krajcarjev na četrt leta ne — od največjih ubožcev. To jim grdi list »Slovenski Narod« le podtika, da jih lože blati. Sploh vsak dar je prostovoljen! A kdor le količkaj more, naj se ne odteguje sodelovanju pri tem neizrečeno velikem in zaslužnem delu! Kdor ima obilo, daj obilo — kdor malo, daj malo z dobrim srcem. Kdor pa nič dati ne more, on pa moli za srečen izid! Tak bodi tvoj odgovor, slovensko ljudstvo, na libe-ralno vpitje, tako zamašiš najboljše usta liberalnim kričačem!

Bog je z nami! Še nikoli nikdar ni od lakote umiral tisti, ki je rad dajal v bogajme za dobre, Bogu dopadljive namene!

Liberalci pri delu.

Od nekdanj že je zloba imela več sredstev, da se povspne do gospodarstva, nego dobrota. Kdor zaničuje najsvetejše božje zapovedi, kdor zavrže cerkvene nauke, ta se drugih grdobij ne straši. Že v domačem življenju jeden hudoben kričač strahuje celo vrsto poštenih dobrohotnih ljudi, še hujše je pa to v javnem življenju. One stranke, ki sovra-žijo vero in cerkev, z neštetimi sredstvi napadajo naše svete nauke, in da bi prej potrli cerkev, zagan-jajo se z obrekovanjem in sramotenjem v one može, ki so svojemu krščanskemu prepričanju ostali zvesti. Posebno hud pa postane ta boj, če se mu pridružio še gospodarske koristi. Kadar možje krščan-skega prepričanja začno boj proti kapitalizmu, proti oderuštvi, kadar se postavijo na čelo ubogemu ljudstvu, da mu kažejo pot do osvobojenja, tedaj brezvestni sovražniki sežejo tudi po najpodlejših sredstvih, da se takih mož iznebe.

Slišali ste že večkrat, kako naši liberalci pre-ganjajo one može, ki ustanavljajo kmetom in delav-cem koristna gospodarska društva. S tožbami in natoscevanjem so jim vedno za petami. Zadnji do-godki v kmetijski družbi kažejo pač jasno, kako se boje, da ne bi kmet dobil svoje družbe v roke. Med učiteljstvom je isto: nekaj brezvestnih ljudi piše članke v imenu vsega stanu in ga pripravlja ob dobro ime, in gorje onemu, ki se jim ne ukloni! Pa posebno jasno razsvetljuje sedanje slovenske razmere sledeča dogodka, ki je zadnje dni provzro-čila toliko hrupa, da jo moramo tudi mi obširneje popisati.

Znano je, da je sedaj med najbolj uglednimi in delavnimi možmi v katoliško narodni stranki dr. Šusteršič. Ta mož se je lotil kmečke organiza-cije. Posojilnice, ki so se ustanovile zadnji čas pri nas, so mnogo kmetov rešile oderuških krempļev, in zadruga kažejo našemu ljudstvu pot do gospodarske neodvisnosti, do moči in na-predka. Dr. Šusteršič je načelnik »Ljudske posojil-nice« in »Gospodarske zveze«, v kateri imajo zadruga svoje središče. Že prej so liberalci v svojih listih tega moža napadali in obrekovali tako ostudno kot se je še celo pri nas le malokomu zgodilo. A sami sebe so prekosili zadnji čas.

Med slovenskimi državnimi poslanci je tudi dr. Ferjančič, ki je bil v prostem zasedanju izvoljen na Dunaju za podpredsednika državnemu zboru. To je bilo pač častno za Slovence, a kdor je poznal dr. Ferjančiča, je pač moral že od začetka dvomiti, da bi se ta mož trajno vzdržal na tem častnem mestu. On je namreč doma liberalce

in od liberalcev izvoljen, na Dunaju je pa pristopil v krščansko slovansko zvezo in bil izvoljen za podpredsednika od večine, v kateri odločuje katoliška ljudska stranka. V počitnicah pa se je ta poslanec zameril Nemcem s tem, da je na Bledu nagovoril češke dijake, ki so takrat obiskali slovenske pokrajine. Katoliški nemški ljudski stranki pa vrhu tega tudi zato ni bil všeč ker je liberalnega mišljenja. Zato je ona bila proti njegovi izvolitvi. In tako tudi res ni bil več izvoljen za podpredsednika.

To so pa porabili naši liberalci kot povod, da udarijo po dr. Šusteršiču kot tistemu, ki je skrivaj vse to provzročil. Zlasti zaradi občnega zbora kmetijske družbe se jim je zdelo potrebno, uničiti v javnosti načelnika kmetijske gospodarske organizacije. Zato so hoteli Ferjančičev poraz navaliti na dr. Šusteršiča in ga s tem pokazati kot izdajalca slovenskega naroda.

K temu delu so porabili nekega žida na Dunaju. Večji listi morajo imeti v glavnih mestih stalne poročevalce, ki jim dan na dan sporočajo novice. Naši liberalci imajo zato nastavljenega žida Penižeka, kateri jim pošilja politične novice. Ta žid dela prav po židovsko in je že prej v svojih poročilih blatil katoliško cerkev tudi z obrekovanjem. Sedaj je pa poslal „Narodu“ poročilo, da je dr. Šusteršič pisal katoliškim Nemcem pisma, ki grde dr. Ferjančiča, in je celo navajal besede, ki jih je baje govoril načelnik katoliške ljudske stranke dr. Kathrein češkemu poslancu dr. Pacaku o teh sramotljivih pismih.

Takoj, ko je to zvedel dr. Šusteršič, pojasnil je uredništvu „Naroda“, da je vse to zlagano. Ob 1. uri v soboto popoldne imel je urednik „Naroda“ že to pojasnilo v rokah, pa vkljub temu, da je dr. Šusteršič razpisal nagrado 1000 gld. onemu, ki bi dokazal, da je on res pisal taka pisma, je oni večer „Narod“ razbobnal to stvar kot resnično in z najgršimi psovkami blatil dr. Šusteršiča. Liberalci so ga hoteli uničiti, in vse jedno jim je bilo, ali pišejo resnico ali laž.

Pa dr. Šusteršič se je znal braniti. Takoj se je obrnil na dr. Kathreina brzojavno, naj izpriča, če je on res to govoril, kar liberalni žid trdi. In že v soboto zvečer je odgovoril dr. Kathrein brzojavno: „Jaz nisem ne z dr. Pacakom ne s komurkoli govoril o Vas ali o morebitnih Vaših pismih. Jaz ničesar ne vem o Vas in mi ni nič znano, če ste pisali kako pismo.“ Dr. Šusteršič pa je šel takoj na Dunaj, in ker dr. Pacaka ni bilo tam, brzojavil mu je v Kutnov in je dobil od njega odgovor: „Jaz nisem niti z dr. Kathreinom niti s kakim poročevalcem o Vas govoril.“ In takoj v ponedeljek

je prišlo z Dunaja poročilo: „Velika ogorčenost vlada v parlamentarnih krogih nad židom Penižekom zaradi njegovih skrajno lažnjivih poročil, v katere je zapletel poslanca dr. Kathreina in dr. Pacaka!“

Iz tega je bilo takoj jasno, da je vsa gonja proti dr. Šusteršiču bila nalašč in umetno narejena, da bi liberalci mogli uničiti dr. Šusteršiča kot načelnika gospodarske organizacije. Pa liberalci nimajo vesti in poštenja. Nahujskali so svoje pristaše, o katerih vedo, da prežijo na vsako priložnost, da bi mogli udariti po katoliški narodni stranki in po gospodarskem združenju našega ubogega ljudstva. Kaj mislijo, je pokazal kamen, ki je priletel še v soboto zvečer v okno dr. Šusteršičevega stanovanja; oglasili so se takoj na židovo poročilo tudi liberalci iz Kranja, Litije in Ribnice, grdeč in sramoteč dr. Šusteršiča.

Pa sedaj, ko je vsa stvar pojasnjena in razkrinkana kot podlo liberalno obrekovanje, moralo bi jih biti pač sram pred vsem slovenskim svetom, da tako delajo za svojo krivično stvar.

Pa „Narod“ skuša zakriti svoje osramotenje, da obrekuje in laže naprej . . .

Kam pridemo, če bo tolika podlost vladala naše ljudstvo? Komaj se je to ubogo ljudstvo začelo dvigati po poštenih, dobro ustanovljenih društvih, in že ga tlačijo zopet liberalci z najgršimi in najpodlejšimi sredstvi v sužnost liberalstva nazaj!

In kar je še hujše: Z zlobnim, brezvestnim pisarjenjem in obrekovanjem grde katoliško cerkev in zatirajo med ljudstvom versko mišljenje, da bi si vzgojili ljudstvo vzdijano, ljudstvo brezvestno, ljudstvo pogansko!

Iz tega dogodka sodite, koliko smete zaupati liberalcem! Kakor so sedaj delali z jednim možem, tako blatijo neprestano duhovščino in gospodarska društva! Napadajo škofa, napadajo cerkev; istinite sovražnike našega ljudstva: brezvestne oderuhe, očitne brezverce in nesramne pisatelje pa branijo in zagovarjajo.

Mi pa bomo stali nevstrašeno na svojem mestu, in naj se zgodi karkoli, ne bomo se vdali. Prestali smo že marsikaj, prestali bomo tudi to!

Politični razgled.

Državni zbor se je sošel, kakor smo zadnjič napovedali, dne 18. oktobra. V prvi seji poslanske zbornice se je predstavila državnim poslancem nova

Clary-jeva vlada ter v kratkih potezah načrtala svoj program za bodočnost. Ministerski predsednik v tej svoji izjavi ni povedal nič novega, a tudi nič tacega, česar bi se mogli veseliti naši ljudski zastopniki. Posebno Slovanom njegova izjava ni mogla prav nič ugajati, ker je minister povedal, da vlada razveljavi jezikovne naredbe za Češko in Moravsko, jedino drobtino, ki so jo češki zastopniki v teku let priborili svojemu narodu v narodnem oziru. Ta vladna obljuba se je res že izpolnila na veliko veselje nemških kričačev. O vladni izjavi se vrši sedaj v parlamentu večdnevna razprava, pri kateri je oglašanih nad 70 govornikov in sicer vsi proti. — V isti seji se je potem vršila volitev predsednika. Izvoljen je bil z veliko večino dosedanji predsednik dr. pl. Fuchs, ki uživa veliko zaupanje na desnici. Nemški kričači mu seveda niso dali svojih glasov. Podpredsednikoma sta bila v drugi seji izvoljena poljski poslanec Pientak mesto dosedanjega Slovence dr. Ferjančiča, katerega Nemci niso več marali, in pa poslanec Lupul, ki je tudi dosedaj opravljal ta posel. Desnica je toraj pri volitvi prodrila na vsi črti s svojimi kandidati na veliko jezo nemških levičarjev in tudi sedanji vladi se ne zdi prav, da njeni nemški ljubljenci nimajo v predsedstvu nobenega moža. Krivi so pa temu sami, ker so stavili tako predrzne zahteve, da jih desnica ni smela uvaževati. — Drugih posebnih nesreč še sedaj ni bilo v našem »vzornem« parlamentu, le v torkovi seji 24 oktobra so češki poslanci pokazali pravosodnemu ministru, da si ne dajo kratiti po ustavi zajamčenih pravic. — Omenjati pa moramo na tem mestu dveh zelo umestnih interpelacij, ki jih je stavil naš delavni zastopnik pete skupine posl. dr. Krek in z njim vred poslanec Vencajz. V prvi interpelaciji je zastopnik delavskih slojev z vso odločnostjo zahteval, naj finančni minister čim prej poviša plače delavcem v tobačnih tovarnah ter poskrbi za njih stara leta, pred vsem pa naj zboljša položaj delavcem ljubljanske tobačne tvornice, katerih zaslužek ni v nikaki primeri s splošno draginjo pri stanovanjih in živilih. — V drugi interpelaciji sta pa zahtevala oba omenjena poslanca, naj se vlada pri oddaji del pri javnih stavbah ozira v prvi vrsti na domače obitnike in delavce in ne daje zaslužka samo tujcem.

Plačilo za delo usmiljenja.

Na Poljskem je popotoval nek duhovnik v Levov. Bilo je mrzlo in na večer je postajalo še bolj. Na cesti dobi pijanega vojaka, ležečega ob jarku. Smili se mu in pobere ga, da ne bi ponoči zmrznil. Pelje ga v bližnjo vas, kjer ga izroči bogaboječemu gospodarju. Ko se vojak prespi in predrami — hoče, naj mu pove, kdo ga je rešil. Ko zve duhovnikovo ime, hiti k njemu, da se mu zahvali. Ko pa pride pred hišo, kjer je ta stanoval, dobi vse zaprto. Le pri enem oknu je bilo videti nekoliko luči. Ko stopi bližje — vidi da sta v sobi dva roparja, ki duhovnika ravno hočeta umoriti. Naglo sname puško — ustrelil in eden ropar je bil zadet, drugi pa je ubežal, kar so ga nesle noge. Duhovnik je bil rešen.

Ali ni bilo to povračilo za izkazano delo usmiljenja?

Mož — beseda.

Cesar Ludovik Bavarski je dal svojemu vjetemu proticesarju Frideriku Avstrijskemu svobodo pod pogoji, o katerih je mislil le-ta, da jih bo mogel izpolniti. Zmenila sta se, če ne bo mogel izvršiti, kar je zahteval Ludovik, da se vrne v ječo. Friderik Avstrijski si je prizadeval na vso moč, da te pogoje izpolni, pa lastni podložni so se mu ustavljali. Vrne se torej k Ludoviku in mu pravi: »Ti si me izpustil iz ječe zahtevajoč, naj ti izpolnim to in to. Ker tega ne morem, vrnil sem se k tebi, da me spet ukleneš in zapreš!« To je Ludovika tako ganilo, da je odgovoril: »Nikdar! Od zdaj naprej si prost, moja miza je tvoja in moja krona je tvoja krona!« — V a'ala sta za naprej skupno.

Milijonar in Indijanec.

V mestu Halifaks je stanoval milijonar, ki je bil zvit in prekanjen kakor lisjak. Nekí Indijanec iz rodu Mami mu je bil dolžan precejšno svoto, na katero je moral »ubožček« že precej časa čakati. Slednjič ga mine potrpežljivost, in on zagrozi Indijancu, da ga pojde tožiti. Tega se je rdečečožnik tako ustrašil, da mu je prinesel brzo ono denarno svoto. Ko mu jo izroči, obstane in čaka. Milijonar ga vpraša: »Kaj pa še čakaš?« — »Pobotnice« odgovori ta. — »Pobotnice? Ali pa tudi veš, kaj je pobotnica? Če mi poveš, čemu jo boš rabil, pa jo dobiš!« — Indijanec gleda možu nekaj časa ostro v oči in pravi: »Rec' mo, da umrjem in imam priti v nebesa. Pa ko pridem gori, so vrata zaprta. Jaz pokličem sv. Petra in ta vpraša: Šimen, kaj hočeš?« — »V nebesa!« — »Ali si plačal oni dolg gospodu J.?« — Kaj naj p čnem? Če nimam pobotnice, moram preiskati ves pekel, da Vas dobim!

To je pomagalo. Dobil je pobotnico!

Zvit pa je bil, zvit . . .

Sin imenitnega stavbenika v Rimu je moral nesti papežu izdelan načrt za cerkev sv. Petra. Papež preštudira načrt in ga zelo pohvali. Vesel pelje stavbenikovega sina — bil je še mlad in precej majhen — k svoji pisalni mizi, kjer je imel shranjen denar za zidavo velike rimske cerkve. Bil je predal napolnjen s cekini. Nato mu pravi: »Maliček, sezi v ta predal, zagrabi kar moreš z eno roko cekinov in jih nesi očetu za nagrado.« — Toda deček ne seže. Zvesto pogleduje zdaj cekine zdaj papeža, in ko ga ta vpraša, zakaj ne vzame, kar mu je dovolil, odgovori deček: »Sveti oče, zgrabite vi, — vi imate večjo — pest!«

Pleve.

14.

Bogastvo svetá in zakladi svetá
So listje na drevju: z njim veter igra;
Ljubezen in mir kjer služita
Z ubožtvom bogastvo družita.

Listek.

Janez Hudiman.

(Kratkočasnica iz vojaškega življenja.)

(Dalje in konec)

Komaj je stopil v lekarno — že bi se bil najraje obrnil in stekel na cesto in naprej, naprej, da bi ga ne videl major, ki je bil v živahnem pogovoru z apotekarjem. Pa to ni bilo več mogoče. — Hudimanu je bilo, kot bi stal v najhujši zimi v polzmrzli vodi do vratu. Major ga nekaj časa gleda, potem pa ga vpraša:

„Kaj pa iščeš, sin moj, v apoteki?“

„Jaz — jaz — gospod major, poslali so me gospod Brenclj, da naj kupim jazbičeve masti, da si bo namazala jutri kompanija noge za pot...“

„Prav, prav! Previdnost je mati modrosti.“ In obrnivši se k apotekarju, naroči mu gospod major še enkrat, o čemer sta se menila, predno je prišel Hudiman in odide. Apotekar se obrne postrežljivo do Hudimana:

„S čim naj postrežem?“

„Ej, veste, to je zamotana stvar.“

„Torej je nevarnost velika?“

„O velika! Sicer pa kakor se vzame.“

„Bolezen težka?“

„O ja!“

„Kakšnega zdravnika pa imate?“

„Nobenega!“

„To je pa lahkomišljenost. Zdravnika ne vprašate, to pa hočete, da naj vam pomaga apotekar.“

„Hm... hm... veste, jaz prav za prav sam ne vem, kako sem prišel tu notri k vam.“

„Brez recepta vam še zdravil dati ne smem.“

„O — saj jih tudi treba ni. — Veste, prišel sem tu notri v največji zadregi in stiski; za mano je šel namreč moj stotnik, in jaz bi prav za prav iz vojašnice niti ne smel.“

„A-ha, zdaj vem. — Zakaj pa mi niste tega precej povedali?“

„Bil sem preveč prestrašen. Prišel sem z dežja pod kap.“

„Ha ha, ne smete zameriti, pa jaz se moram smejati. Lahko si mislim, kaj ste občutili, ko ste zagledali tu pri meni majorja. Pa p' gum vam ne sme upasti, saj se je še dobro izteklo. Tu imate cigaro, pokadite jo doma in dobro bo vse.“

„Hvala, gospod apotekar — nekaj bom torej vendar-le prinesel iz apoteke.“

V vojašnici so mislili drugi, kateri niso o vsej stvari nič vedeli, da spi Hudiman gori v »tretjem nadstropju.« Bilo je tudi tako videti. Janez je zvil svojo suknjo, jo položil pod odejo in zraven utaknil še rog trobentačev, ki je spal tudi v tisti sobi.

Brenclj je bil še v kantini pri taroku, tovariši pa so sedeli na dvorišču na mali klopi. Srečno jo je pripihal Janez Hudiman v svojo sobo in hajd — se je vlegel v posteljo, kakor bi bil celo popoldne spal. Hotel je sicer še prej trobentačev rog spraviti, kjer ga je vzel, pa zaslísal je zunaj na hodniku Brencljnov glas. Hudiman je mogel s svoje postelje vse lepo opazovati.

Brenclj je pripeljal tovariše, da dobe perilo, katero jim je prinesel možiček, ki ga je Janez najprvo srečal. — „Tako, le postavite vaš koš s perilom na mizo“, govoril je podčastnik možu, »tukaj bomo vse laglje zbrali.“

Ko je dajal mož zadnjo srajco, je rekel: „Tako — tukaj je še Hudimanova srajca. Naj jo vzame eden!“

„To se razume“ odgovori Brenclj. — „Hudimana ravno zdaj ni tu.“

„O, saj vem, pa bil bi lahko že zdavnaj nazaj, saj je hitro tekkel.“

„Tako?“ zasmee se porogljivo podčastnik. „Saj to vam prav za prav ni nič mar, ali izročite srajco Hudimanu samemu ali komu drugemu; samo da jo oddaste.“

„I seveda; pa kdo bo precej jezen! Saj mi tudi res ni nič mar, jaz sem samo tako mislil. — Ampak — prekanjeni in pametni ste, da si daste narediti opanke.“

„Jaz — opanke?“

„Jaz sem bil tudi vojak in zato vem, da nogovice niso nič pripravne za dolg »marš.« Strgajo se naglo in preden more človek popraviti, ima že otiske. Pri opankih je to nemogoče.“

„Pa — kaj meni mar vaši opanki!“

„Moji? Hahaha, jaz ne hodim toliko, da bi jih rabil, ampak jaz sem imel vaše v mislih.“

„Moje? — Saj vas ne razumem, sicer pa saj tudi toliko vroče ni!“

„I... i... saj vem, da imate več parov dobrih nogovic, pa kakor rečeno, zdi se mi modro, da ste si dali narediti opanke...“

„Prokle — govorite, kakor se spodobi, o kakšnih opankih čenčate?“

„I — o tistih, ki vam jih je šel Hudiman iskat.“

„Hudiman? Vraga, ali se vam meša? Poglejte ga tukaj le gori spi že celo popoldne!“

Ko ga mož zagleda — ne ve več kako in kaj. Videl ga je, to dobro ve, toda, če leži tukaj že celo popoldne...!

„Hm, hm“ zamrmra sam seboj. Ko pa pride med vrata se obrne še enkrat: „In vendar sem ga videl; kar sem videl, sem videl, in nihče mi ne bo tega utajil.“

Vojaki so ravno pospravili perilo, ko vstopi častnik „od dneva“ v sobo.

„Ali je mož že doma?“

„Katerega mislite, gospod?“

„Imena se ne spomnim takoj; toda — saj ste si dali prinesiti mazila za noge!“

„Mazila za noge? Jaz? — Meni ni o tem nič znano, gospod lajtnant, se gotovo molite.“

„Hudik, kaj se bom motil. Iz te sobe je šel eden v mesto, da kupi mazila za vaše noge. To bote že vedeli. Jaz bi ga takoj spoznal.“

Brencelj jim hitro ukaže stopiti v vrsto. Pa — ni ga bilo med njimi — Brencelj pokaže še na posteljo in pravi: „Tukaj leži eden že vse popoldne, ker mu je slabo.“

Hudimanu je slaba predla.

Komaj ga častnik pogleda, že zavpije:

„Ta je bil in nihče drugi!“

„Oprostite, tu mora biti vendar kaka pomota; jaz sam sem strogo pazil na moža. Morda pa je v resnici v bataljonu še kdo, ki je temu tako zelo podoben? — Pa to bi bilo že znano.“

Tukaj se oglasi Hudimanov rojak:

„Pri deveti kompaniji, pravijo, je nekdo ki je popolnoma tak kot Hudiman.“

„Tega pa nisem še vedel; na vse zadnje je mogoče. Prosim poiščite ga in recite, naj mi mazilo, ki sem mu je mimogrede naročil, kar v sobo prinese.“

„Na povelje, gospod častnik!“

Častnik odide.

„Haha!“ zasmeje se Brencelj; najboljša noge na svetu imam in nogavice nič slabše; rad bi vedel, kako pridejo ljudje na to, da si naročam opanke in mazilo.“

Hudimanov rojak pa stopi k Janezu in mupošepce: „Ti Janez, ti, ta bi te pa kmalu dosti veljala. In zdaj naj iščem v deveti kompaniji takega, ki je popolnoma tebi podoben. Tu se bom pa dolgo zamudil.“

„Le kar pusti! Bom že sam naredil. Saj imaš menda še ono steklenico za pomado.“

„Kaj pa hočeš z njo?“

„Mazilo bom naredil.“

„Ti?“

„Kdo pak. Nekoliko masti za čevlje vzamem in napolnim z njo steklenico, da bo gospod častnik vesel. Maže si lahko noge kolikor hoče.“

„No, radoveden sem pa le, kako se bo vse izteklo.“

Podčastniku Brenceljnu je bilo ljubo, da se je Hudiman oglasil, da mu ni več slabo. Ni se dalje zmenil zanj. Ta pa je hitro napolnil steklenico, šel ven, jo oddal po „buršu“ na častnika „od dneva.“

Smijal se je ko je prišel nazaj. „Rekel sem mu, naj jo odda hitro, in niti vprašal me ni, kdo sem in koliko stane.“

Naenkrat stopi v sobo sergeant. Hudimanu postane naenkrat vroče. Dal si je opraviti v omari, da bi ta ne zapazil njegovega obraza.

„Nà, kamerad“, nagovori sergeant Brenceljna; »kako ste zadovoljni s pomado za kurja očesa.«

„Pomado za kurja očesa?“ vpraša ta začuden. Kaj pa mi hoče ta?“

„Smešno; če imam kurja očesa in jih hočem pustiti odrezati, moram biti vendar zraven.“

„To je vaša stvar, kamerad.“

„Saj jaz govorim o vaših kurjih očesih.“

„O mojih?“

„I seveda, ali so veliki?“

„Pet čeljev, tri centimetre in en palec.“

„Ila, ha, tolikšnih bi ne želel najhujšemu sovražniku. — Jaz se nekaj razumem na te stvari, morda vam jih lahko odpravim. — Pokažite!“

„Kaj, koga?“

„I vaša pet čevljev velika kurja očesa.“

„Vraga! Kako naj jih pokažem, če jih nimam?“

„Ne?“

„Poglejte! Ko bi imela vsa armada take noge, kot jih imam jaz, preletela bi lahko vso Evropo in nihče bi ne omagal.“

„Zakaj pa potem pošiljate po pomado za kurja očesa?“

In — — in kmalu bi se bila pošteno stepla. Skregala pa sta se pravzaprav za gotovo. Sergeant je trdil, da je videl Hudimana, ko je šel v apoteko po pomade za Brenceljnova kurja očesa, ta: da ni res. Šla sta popolnoma jezna narazen.

Tu pa se je začelo Brenceljnu svitati v glavi: »Vraga« si je mislil, »vsi hodijo name, da sem poslal po mazilo, opanke, pomado, in vsi kažejo na Hudimana! Morda —?“

Strašna misel mu je šinila v glavo. Morda je pa le Hudiman bil kje zunaj med tem, ko je on igral v kantini? Obrne se torej nanj:

„Vi ste natvezili sergantu to neumnost, Hudiman! Kdaj ste govorili danes popoldne z njim?“

„Ampak, gospod podčastnik, saj ste me vendar videli v postelji!“

„Lažeš, ti si kajon, da ti ga ni para. Povej po pravici, ali te pa zmikastim, da boš rekel mački teta in psu stric!“

„I kako hočem govoriti drugače, ko ste me sami videli.“

Brencelj še je dal nekoliko pomiriti, sklenil pa preiskati vso stvar drugi večer, bo bodo prišli spet v vojašnico.

„Hudiman, za danes naj bo, a jutri se le pravi! Preiskal bom vse, in če si količkaj kriv, pokazal ti bom, da bodo imeli drugi na tebi eksempl. Pomnil me boš trinajst dni in tri na vrh!“

Brencelj je obljubil Hudimanu, da bo ponoči večkrat pogledal in pretipal njegovo posteljo, da se bo prepričal, ali je doma ali ga ni. — In Hudiman je ponoči, ko je čutil, da podčastnik že spi, šel, potegnul škaf izpod njegove postelje in ga nalil z vodo. — Brencelj se zbudi: „Le čakaj tiček, zdaj grem pa pogledat ali si v postelji ali te ni.“ — Skoči, stopi s postelje in — zavpije: „U, a, o, mrzlo, sto hudikov, pečen vrag, saj tukaj človek lahko živ utone. Hudiman, Hudiman ali slišiš? To si spet ti naredil, le čakaj, sam sebi se boš smilil!“ In zlezel je spet v posteljo. Zdaj je vedel, da je Janez doma...

Na dvorišču je trobil trobentač. Dan se je zoril in treba je bilo na noge in na daljno turo. Vsi so bili že spodaj, le Brencelj je še robantil po sobi: „Ampak le kje je moj desni čevlj!“ V strahu je namreč opazil, da so mu pustili samo dva leva. Preiskal je vse, nič! Dva leva in nobenega desnega! Kaj je hotel? Obuti je moral, če je hotel, da ga major ne pokliče k raportu.

Stotnik z drugimi častniki je prišel. „Stojte, uravnajte se!“ komandira narednik. Stotnik gre ob vsi vrsti. Ko pride do trobentača, postoji pri njem: „Zasukajte desno nogo bolj na ven!“ Pa ta jo je sukal in — ni šlo.

„Ne gre, gospod stotnik, drugače mi pride prednji konec na zad!“ — „Človek, kako je to mogoče?“ — „Gospod stotnik, levi čevlj se mi je ponoči nekaj pretegnil.“ — Stotnik ga ogleda bolj natančno. »Vraga, seveda ko imate dva desna čevlja. — Gospod narednik, v kateri kompaniji je ta mož?“ — „V tretji, gospod stotnik!“ — „Brencelj, pridi sem!“

Ko je stopal Brencelj proti stotniku, prizadeval si je na vse načine, da bi ne opazili, da ima obuta dva leva čevlja. Pa ni šlo. Stotnik je to takoj zapazil: „Človek, kako pa greste? Pojdite bližje! A — vi imate obuta dva leva čevlja! Torej tako se godi pri vaši kompaniji!“ In ozmerjal je Brenceljna, da se mu je obesil nos doli čez brado. Brencelj si je pa mislil: „Tudi ta je tvoja, Hudiman! Pa le počakaj!“

In hodili so ves dan. Vsaka kompanija je skoro opešala in izgubila po par mož — Brenceljnova nobenega; stopala je, da je bilo veselje. Častnik »od dneva«, ki si je namazal z »Janezovo« mastjo noge, je opešal popolnoma, ker se mu je meso unelo in moral se je popolnoma preobuti. Klel je, da se je

kamenje kresalo ob cesti, pa vedel ni, kdo je bil, ki mu je naročil včeraj mazila za noge.

Brenceljnu se je sila dobro zdelo, da njegova kompanija tako dobro stopa; opazil jo je tudi stotnik in spomnil se je, da je srečal včeraj vojaka, ki ga je poslal Brencelj po mazila za svojo kompanijo. Prišel je celo k njim in jih že po potu pohvalil. — No, glavno je prišlo zvečer. Stotnik si ni mogel kaj, da ne bi Brenceljna, kakor ga je zjutraj javno ozmerjal, zdaj javno pohvalil: »Ta se pravi, da skrbi za svoje kompanijo. Na Brenceljnu imate, gospodje častniki, zgled, kako treba skrbeti za svoje može. Včeraj jim je kupil nekoliko pomade za noge in danes, ali ste jih videli, kako se stopali? Vsi trdni, nobeden truden. Priporočal bi tudi drugim, da delate tako!«

To je bilo pa za Brenceljna — med. »Moj Bog! ampak le kako pridem jaz do takih pomad!« Še je mislil in spomnil se je spet Hudimana. Ta vrag je vzrok vsega — no pa je tudi vzrok, da sem bil pohvaljen. Misli, kako bi ga kaznoval, so ga naglo prešle. Do pohvale ga je spravil in zdaj naj ga kaznuje? Ne in stokrat ne! — Delal se je, kakor da se ne spomni na zažugano kazen. Hudimanu seveda pa se je to tudi dobro zdelo.

In ko je Brencelj čez nekaj časa prav na priporočitev stotnikovo, kako da skrbi za svojo kompanijo, »avanziral« — moral mu je Hudiman povedati vse, kako je bilo. Ha, ha, in smeja je bilo mnogo mnogo — pijače pa tudi!

Vojska med Angleži in Buri.

V zadnji »Domoljubovi« številki smo pojasnili vzroke povstanka najnovejše vojske v Južni Afriki. Danes moremo podati častitim bralcem že nekaj zanimivih poročil o dosedanjem teku te krivične vojske. Predno pa pričnemo s temi poročili, se nam zdi umestno in potrebno podati vsaj površno sliko sedanjih bojišč. Deželi, v katerih so sedaj gospodarji pogumni Buri, ležita prav na jugu Afrike, večja se imenuje Transval, manjša pa Oranje država. Prva meri 326.000 km², druga pa 131.000 km², z drugimi besedami bi rekli, da je Transval nekaj večji kakor vse avstrijske dežele, druga pa je trinajstkrat tako velika kakor naša kranjska dežela. Prebivalcev imata obe deželi 1.162.000. Vojak je v slučaju vojske vsak možki, ki more nositi orožje, od 16. do 60. leta. Deželi sta od vseh strani obkoljeni od angleške posesti, le na severno zahodno stran meji Transval na portugalsko posest, ki je pa sedaj tudi v službi Angležev. Obe deželi skupno imata nekako obliko podolgastrga trikotla, katerega daljša stran leži proti zahodu, krajša pa proti jugu. — Boj se je pričel skoro istodobno na zahodu in na jugozapadu. Na zahodni meji so Buri nenadno udrli na angleško posest ter z malo težavo premagali posadke v mestih Mafeking, Vriburg in Kimberley, katera mesta leže

ob glavni angleški železnici, ki vodi iz Kapštata v srednjo Afriko. Poleg teh mest so se polastili Buri vse železnične proge med imenovanimi mesti ter s tem pretrgali Angležem vsako zvezo z mesti ob zahodni meji in s severom. Na tem delu so sedaj Buri gospodarji in je upanje, da tudi ostanejo. — Huji, bolj vroči boji so se pa bili v jugozahodnem delu, v kotu mej Oranje državo in Transvalom na angleških natskih tleh. Buri so tu takoj v začetku zasedli transvalsko gorato mejo ter potem polagoma prodirali proti nižavi, kjer se nahajajo mesta Glencoe, Dundee, Ladismit in kjer so se utaborili Angleži. V petek, 20. oktobra se je pričel v tem kotu boj, ki je z malimi presledki trajal celi teden. Buri so zbrali na tem bojišču nad 10.000 mož, angleška armada je pa nekoliko močnejša. S prva se je mislilo, da Buri tu ne bodo mogli dokaj opraviti, ker so se podali prezgodaj v nižavo, in angleška poročila, katera jedina so dohajala z bojišča, so že »nafarbala« Evropo, da so Buri popolno premagani. Toda kmalu se je pokazalo, da ni prav nič resnice na teh poročilih, in tudi angleški politiki v Londonu so morali v malo dneh sami priznati, da se Angležem mej toli zaničevanimi kmeti ne godi posebno dobro. Da, pokazalo se je celo, da so do sedaj Buri zmagovalci, ki so angleške čete potisnili že prav daleč proti jugu do mesta Ladismita. — Poleg tega se pa zbirajo pogumne burske čete tudi že na jugozahodni meji in prodirajo v angleško posest, ki dosedaj ni še prav nič zastražena z angleškimi vojaki. V ondotnih mestih, kakor v Kolesbergu, so na straži samo takozvane mestne garde, ki pa jo takoj popihajo iz mesta, ko čutijo, da prihajajo Buri. Tako stojé stvari sedaj, ko sklepamo poročilo za to številko. Kam se bo končno nagnila vojna sreča, danes še ni mogoče napovedati, gotovo pa je, da bodo morali Angleži žrtvovati še obilo ljudij in denarja, predno bodo kaj opravili. Sredi prihodnjega meseca pride iz Anglije nova vojna pomoč, ki bo seveda zdatno pomnožila angleške vrste na bojišču, toda Buri bodo do zadnjega krepko odbijali vse napade in pokazali, da jih vodi v boj ljubezen do domovine in slobode, mejtem ko najeti angleški vojaki delajo le za denar. Anglija pa naj bo prepričana, da si je s to drago vojsko zaslužila zaničevanje celega omikanega sveta, naj si bo končna zmaga na njeni strani ali ne.

Slovenski novičar.

Kranjsko.

(Občni zbor kmetijske družbe) zvršil se je takó, da so pri volitvi zmagali nasprotniki kmetске stranke. Da je bilo to mogoče, je več vzrokov: pred vsem okolnost, da so imeli vodstvo družbe v rokah. Poleg tega si je »Narodova« stranka zagotovila glasove Nemcev, s tem, da je med osmeró kandidati postavila pet Nemcev — zato pa so tud Nemci prišli na volišče do zadnjega moža. Vrhu tega je odločeval denar; naročali so po deželi svojim agitatorjem učiteljem, naj jih pripeljejo, kolikor hočejo:

potni stroški in vse bo zastonj. Kar je pa najskrajnejše, je to, da so pripeljali v Ljubljano tudi kakih 300 kmetov, ki niso člani kmetijske družbe, ter so jih zadnji hip sprejeli kot člane. V takih razmerah seveda izid glasovanja ni mogel biti dvomljiv. Kmetje so v ogromni večini glasovali za naše kandidate, za nasprotnike pa ljubljanski liberalci, učitelji, trgovci in nemškutarji — sploh večinoma taki ljudje, katerim so kmetске koristi deveta briga. Tako je sleparija, pričeta dne 13. junija, postavila si dne 16. oktobra krono na glavo! — Pa nič ne dé! Ta poraz utegne še roditi lepe sadove. Pred vsem se bodo marsikomu oči odprle, ki do sedaj ni hotel videti, kako liberalci rujejo med našim kmetiskim ljudstvom. Marsikdo pojde v prihodnje na delo za zelo dobro stvar, ki je dosedaj držal rokó križem. Pred vsem pa sta bila posledica tega poraza dva velevažna sklepa, ki sta se storila še isti večer pri zborovanju »Gospodarske zveze« v »Katoliškem domu«. Ustanovila se bode — tako se je sklenilo — s pomočjo gospodarskih zadrug v Ljubljani osrednja zadruga, ktere naloga bo, proti nizki udnini enega goldinarja izdajati list za pospeševanje kmetiskih interesov in sploh nuditi kmetu večje koristi, kakor jih imajo od zastarele kmetijske družbe. Vrhu tega se je izvolil pripravljalni odbor, ki naj osnuje pravila za slovensko zavarovalnico. Dosedaj je vse zavarovano pri tujih zavodih — ogromna svota denarja gre iz dežele v tuje rokó. Tako ne sme več biti. Najprej naj se proti ognju zavarujejo vzajemno vsa cerkvena poslopja. Iz te organizacije bi polagoma nastala splošna domača zavarovalnica. — Zato pa lahko rečemo: Če se ta dva sklepa vresničita, potem se zadnjega poraza na občnem zboru kmetijske družbe moramo le iz srca veseliti!

(Roganje cerkvenim obredom.) Nekateri ljubljanski gospodje so v svojem preziranju vsega, kar je katoliško, prišli že tako daleč, da so se očitno pričeli norčevati iz cerkvenih obredov. Po »Narodu« so razglasili, da bodo v nedeljo 29. oktobra imeli ob 11 uri v »Naródnem Domu« »črno mašo za vse svedrce«. S tem so pokazali, da so še nižje padli, nego socialni demokratje. K nameravani »črni maši«, ki naj bi se vršila ob vrčkih piva, je došlo nekaj odločnih krščanskosocialnih mož in — policijski komisar. Teh se je zbrana gospoda ustrašila in je mirno obsedela. Čujemo, da je jeden glavnih udeležencev takih »maš« g. Pavel Lozar mlajši, trgovec na Mestnem trgu, kateremu naše krščanske kramarice dajo mnogo zaslužka.

(Praktičen kurz za zadružne odbornike in poslovedje) priredi »Gospodarska zveza« letos v

drugi polovici meseca decembra. Kurz bode trajal tri do štiri dni in bode posebne važnosti radi tega, ker z novim letom vpelje „Gospodarska zveza“ po vseh zadrugah jednotno novo knjigovodstvo po ameriškem sistemu. Pristopen je ta kurz za vse funkcionarje (člane načelstva ali nadzorstva, preglednike računov itd.) posojilnic, kmetijskih društev, gospodarskih zadrug itd., in za poslovodje teh zavodov. Izjemoma se sprejmó tudi druge osebe, ki se zanimajo za združništvo. Predmeti predavanja bodo: Pravno bistvo zadrug, njih razmerje do oblasti in javnosti, davčne in pristojbinske zadeve; združno poslovanje sploh in zlasti knjigovodstvo, poslednje razlagano posebe za posojilnice in posebe za ostale zadruge; pomen in praktičen način združnega razpečavanja kmetijskih pridelkov in nabavljanja kmetijskih potrebščin; zadevni trgovski običaji; Raftisenska posojilnica, kot vzor kmetijske zadruge, v vseh svojih blagodejnih odnošajih. — To bode v splošnih potezah program kurza. Natančni program se objavi konec novembra ali začetkom meseca decembra. Samo ob sebi se umeje, da se program v nebitvenih točkah dotlej še lahko dopolni ali spremeni. Načelstvo „Gospodarske zveze“ je rado pripravljeno, ozirati se na morebitne dotične želje in nasvete. Kdor se želi kurza udeležiti, mora se oglašiti najpozneje do 20. novembra t. l. pismo pri načelstvu „Gospodarske zveze“ v Ljubljani. Kurz bode seveda brezplačen. — V Ljubljani dne 21. oktobra 1899. — Za načelstvo „Gospodarske zveze“: Dr. Ivan Šusteršič.

(Osebnosti.) V okrajni šolski svet za ljubljansko okolico je od škofijstva imenovan gosp. Matija Kolar, župnik v Polji, namestu zaradi bolehnosti odstopivšega gosp. dekana Drobniča. — V Polje pride za kapelana g. Matej Rihar, kapelan v Št. Vidu na Dolenjskem. — Dosedanji poljski kapelan gosp. Wrus je zbolel na umu ter biva v blaznici na Studencu. — Premeščen je gospod Frančišek Zorec, župni upravitelj v Št. Vidu nad Cerknico, za župnega upravitelja v Novo Oselico.

(Umrli) je dne 17. oktobra v Leonišču v Ljubljani pred. gospod Anton Rodosek, duhoven lavantinske škofije in župnik v Šmartinu za Dreto, star 58 let.

(Slovenskim krščansko-socijalnim delavskim društvom.) „Slovenska krščansko-socijalna zveza“ v Ljubljani prosi odbore vseh krščansko-socijalnih društev na Slovenskem, da ji nemudoma pošljejo naznanila o sedanjem številu svojih članov, ker bode poročala na strankarskem shodu vseh avstrijskih krščansko-socijalnih delavcev na Dunaju dne 3. decembra t. l. o razvoju krščansko-socijalnega delavskega gibanja na Slovenskem. Dobro

bi bilo, da se zastopnikom »Zveze« pridružijo tudi nekateri člani drugih naših delavskih društev. Kdor bi se odločil udeležiti se strankarskega shoda na Dunaju, naj svoj sklep naznani odboru »Zveze«, ki bode preskrbel stanovanje in hrano na Dunaju.

(Vsled opeklina je umrla) dné 15. oktobra petletna hči rudarjeve žene Neže Vozel iz Podkraj. Mej tem, ko je mati šla po vodo in pustila svoje tri otroke same brez nadzorstva, se je vnela poleg ognjišča stoječi deklici obleka. Vsled opeklina je v malo urah umrla. Oče je rudar v Nemčiji.

(Mrtvo truplo) kakoga 50 let starega moža so našli v Savi blizu Podloga ne daleč od železniške postaje Sava. Truplo je ležalo že dva meseca v vodi. O kakem umoru ni govora.

(Utonila je) 17-letna posestnikova hči Marija Repič, doma iz Čepnega pri Postojni, ko se je 17. pr. m. popoldne vračala domov iz Mislj. Na brvi čez Reko pri vasi Zavrh je zdrsnila v vodo in je dosedaj še niso dobili.

(Iz Gorij.) Dne 26. oktobra smo pokopali pri nas Marjeto Valant, vdovo Žumer. Rajnica je bila stara 80 let in med ljudstvom obče spoštovana. Naj v miru počiva.

(Iz Mekin pri Kamniku.) Dneva 24. septembra in 2. oktobra sta bila za naše župljane kaj lepa in jim bosta ostala v trajnem spominu. Tukajšni domačin pred. gospod Jurij Jan, č. kanonik tržaške škofije in hoški dekan v Dolini pri Trstu, je sezidal v rojstni vasi Godič prijazno kapelo lurske Matere Božje. Dne 24. septembra smo kip lurske Matere Božje, lepo delo kiparja g. Tončiča, slovesno prepevali iz župne cerkve v pol ure oddaljeno kapelo. Sprevod je bil res veličasten. Predno smo postavili Marijo v lepo zato pripravljeno jamo (groto) v kapelici, je imela mala deklica lep vezan nagovor Mariji ter je neb. Kraljici v imenu vseh navzočih podarila ovetlični šopek; ganljiv prizor! Domači duhovnik pa je spodbujal navzoče k zvestobi do Marije. Na rožvenško nedeljo je pa blagoslovil kapelico pred. gosp. dekan kamniški, Janez Oblak, v spremstvu č. gg. duhovnikov iz okolice ter opravil v njej prvič daritev sv. maše. Bog povrni obilo na prošnjo Marijino dobrotniku veleč. g. Juriju Janu, ki je postavil Mariji novo svetišče s hvalevrednim namenom, da bi med svojimi rojaki pospešil češčenje do močnejše nebeške kraljice.

(Z Rašice), 22. oktobra. — „Kje pa je ta?“ bo morebiti vprašal radovedni bralec »Domoljuba«. No, »Domoljub« jo že pozna, saj tudi tja gori zahaja in ga Rašičani prav radi beró. Rašica je prijazna vas dobri dve uri nad Ljubljano, rekel bi, sredi hriba enacega imena. Po vasi in okolici je obilo sadnega drevja, zlasti sočnatih »tefk«. A letos je drevje, žali-

bog stalo popolnoma prazno. Strašna toča, kakoršne stari ljudje ne pomnijo, je na binkoštni ponedeljek sadje in poljske pridelke popolnoma vničila. Bil je to za prebivalce jako občutljiv vdarec, a na lepoto svoje cerkvice pa vendar ne pozabijo. Omislili so si za cerkev podobo „Pražkega Jezuščka“ in neka dobra oseba, ki pa ne mara biti imenovana, je dala v ta namen potrebno svoto denarja. 10. septembra so dobili naročeno podobo iz Prage in 22. dan oktobra je bil določen za njeno blagoslovljenje. Treba je bilo le še za njo primerne altarčka. Takoj so se zmenili, da ga napravi dobro znani in spretni mizar, g. France Traven iz Gamelj. Vsi Rašičani, njim na čelu ondotni župan Andrej Aleš, so si prizadevali, da bi se ta ljubka slavnost vršila kolikor mogoče slovesno. Že v soboto je mogočno streljanje iz 18 možnarjev naznanjalo, da se bo na Rašici godilo nekaj posebnega. V nedeljo ob 10. uri je tamonjši rojak, P. Otokar iz Novega mesta najprej blagoslovil podobo, potem pa v poljudnem govoru razložil nje pomen in ljudem priporočal češčenje Božjega Deteta. Sledila je slovesna sv. maša. Pri tej je Šmartenski pevski zbor, katerega je župan naprosil, zares častno rešil svojo nalogo. Peli so težke pesmi tako natančno in s tolikim občutkom, da se je le čuditi. Slišal sem petje v mnogih in imenitnih farnih cerkvah na Gorenjskem in Dolenjskem, a ta čega kakor v Šmartnem pod Šmarijno goro pa nikjer. Tukaj se vidi, kaj stori pridnost, vztrajnost in veselje do lepega petja. Popoldne so bile pete litanije pri novem, z venci okrašenem altarčku. Po litanijah, pri katerih se je zbralo zopet veliko ljudi iz domače vasi in drugod, so vsi ljudje dalj časa ostali v cerkvi in molili. Nikdo se ni mogel nagledati prijazne podobe našega Zveličarja. Oltarček, katerega je zgoraj omenjeni mizar, France Traven, po lastnem načrtu izdelal iz hrastovega lesa, je pa tudi tako lep, tako krasen, da zamorem imenovanega — naravnost rečem — umetnika prečastiti duhovščini za taka in enaka dela v cerkvi kar najtopleje priporočati. Svojim rojakom pa iz srca želim, naj Božje Detce v najobilnejši meri rosi nad nje svoj blagoslov.

Črni vov Janko.

Stajersko.

(Od sv. Trejlee v Haloze.) Ne vem, je li že kedaj „Domoljub“ od tod dobil kak dopis ali ne. A še današnji ni vesel. Haloze so skoro same vinske gorice. Trgatev je končana. Kaka je bila? Taka, da tako slabe ne pomnijo najstarejši ljudje. Skoro tri četrtine lepih naših goric je že uničenih po trzni uši; in še to, kar je zdravega, je letos silno poškodovala plesnoba. Nabrali smo povprečno eno petino lanskega, že tako pičlega pridelka. Ubogo ljudstvo! Iz goric

so se tukaj ljudje preživili, oblačili, davke, obresti plačevali. Od kod bo vse to letos? Ako vlada ne pomore, bo lakota pri nas. In v par letih, ako ne pride pomoč, moralo bo ubogo ljudstvo zapustiti rodno svojo zemljo, očetov dom, ter iskati si kruha oči nemila do nedraga. Joj meni, joj! Pri Vas na Kranjskem ste sicer poskusili, kaj je trtna uš; ali pri Vas si ljudje pridelujejo vsaj živeža, tu pa je skoro sam vinograd. Ljudstvo je nekamo odrevenelo; da ne bode glada umiralo, bodi skrb našim poslanecem! — In še v tem revnem času hoče gosposka, da bi nove šole zidali, razširjali, nepotrebne reči za šolo kupovali! Lahko je gospodom, ki vsaki mesec v davkarji svojo plačo dobó, ali „gorjé ti, ubogi kmet, gorjé!“

Drobtinice.

Cesaričina vdova Štefanija se mož. Nadvojvodinja Štefanija, udova po rajnem prestolonasledniku Rudolfu, se bo 22. novembra poročila z ogrskim grofom Elemerjem Lonyay, sedaj svetnikom pri avstro-ogrskem poslaništvu v Rimu. Ženin je protestant, a prestopi h katoliški veri; star je 36 let. Štefanija ima sedaj 34 let in je baje še jako lepa žena. Poroka se bo vršila pri avstro-ogrskem poslaništvu v Londonu in sicer najprej civilno, potem cerkveno, ker je ženin ogrski državljani. Po poroki izgubi grofinja Lonyay naslov »c. in kr. princezinja in nadvojvodinja«. Njena dosedanja apanaža (dohodki) v znesku 420.000 gld. se zniža na 120.000 gld. Pravijo, da je cesar srečni dvojici dal v dar neki grad, oče Štefanije pa bode odštél jeden milijon frankov. Po poroki bode Štefanija stalno bivala na gradu svojega moža na Ogrskem. Izrazila se je, da hoče biti odslej le »ogrška grofica«.

Beraški zavod si je osnoval ključar Janez Wagner v Budapešti. Celemu društvu beraških otrok je dal stanovanje in hrano. Zato mu je pa moral vsak zvečer izročiti naberačeni denar, ki ni smel biti manjši kakor 2 gld. Neki skrivni redar je videl sedem otrok, ki so prišli »od dela« domov in so svojemu mojstru izročili 18 gld. Wagnerja so zaprli in našli pri njem hranilno knjižico na 4000 gld. — znamenje, da se je »beraški zavod« dobro rentiral.

Kosta, morilca žensk so pripeljali iz Amerike v Bremen. Kost je dalje časa živel na Dunaju, kjer je raznim ženskam obetal, da jih poroči. Zvabil jih je seboj in umoril. Doslej so mu dokazali dva taka slučaja.

Birma za ameriške Slovence je bila 15. oktobra v Toweru v cerkvi sv. Martina. Mladih ameriških Slovencev je bilo tedaj v Toweru vse polno.

Tatovi zažgali mesto. V Ameriki je pogorelo mesto Madison na Illinski centralni železnici. Skoro vse trgovske hiše in stanovanja so pogorela. Grozen požar so zakrivali tatovi, ki so v nekem skladišču razstreljevali neko blagajno.

Koliko je Luccheni? Luccheni dobi vsako jutro jeden in pol litra kave z mlekom, kadar tega ne mara, dobi pa čokolado. Opoludne dobi jeden liter zelenjave (fižola, makarone, zelja itd.), v četrtek in soboto dobi juho in 300 gramov mesa s salato ali krompirjem. Vsak večer ima juho. Na dan ima 650 gramov kruha in kadar se mu zljubi delati, tudi dva decilitra rdečega vina. Tako se godi morilec cesarice! Mnogo poštenih delavcev ima slabše življenje.

Umor radi kokoši. Na Ogrskem je kmet Janos Lukacs v vasi Tok umoril svojega brata, ker je imel ta tako sitno kokoš, da je vedno letala na njegovo posest. Zadnjič je Janosa to tako ujezilo, da je v jezi pobil brata s sekuro.

Volkovi. Neki ruski list poroča, da so minolo leto volkovi samo v Turkestanu raztrgali 10757 konj, 1568 veljblodov, 32909 ovac, 4346 koza, in 4084 komadov rogate živine.

Cvetoči grah iz staroegiptovskega groba. Letošnja razstava cvetlic v Vindzorju na Angleškem kaže v loncu cvetoči grah, katerega seme je iz dvatisočletnega groba neke Egipčanke. Rastlina je popolnoma podobna našemu grahu in zaradi njene znamenitosti kakor zaradi lepega cveta jo hodijo ljudje posebno radi gledat. — Ker izgubé vsa semena že po dveh, treh letih navadno moč kaljenja, zdelo bi se komu čudno, kako da je skalil tukaj grah, star več ko 2000 let. Toda premisliti je treba, da ni imel ves ta čas prav nič zraka in je torej ostal v grobu tak, kakoršnega so vanj položili. Saj je znano, da je ozelenela na ta način pšenica, dobljena pri takih egipčanskih mumijah, zakaj bi torej tudi ta grah ne bil mogel.

Najstarejše drevo. Najstarejše drevo na svetu je menda cipresa na trgu pred cerkvijo Marija de Tule, ne daleč od mesta Ojaca v južnovzhodni Mehiki. Švicarski časopis »Forstwesen« piše o nji tako-le: To drevo, — ameriška cipresa — ima velikansko razsežnost in sila visoko starost. Zadnje so nekteri izračunili na 6000 tisoč let, a drugi ji ne prisojajo več ko 2000 let. Že Korteze je počival baje ob osvojitvi Mehike z vso svojo vojsko pod njeno senco, po trditvi drugih so ga pod njo domačini oblegali in hudo stiskali. Baron Müller, ki je prepotoval 1857. leta one kraje, pravi, da je pogled na to drevo nekaj veličastnega. Tedaj je obsegalo deblo poldrugi meter nad zemljo nič manj kot 31 m — to je skoro 10 m v premeru. Visoko je bilo 36 metrov,

obseg venca, v katerega se je delila cipresa kakih 8 m od tal, je meril 160 m. Današnje slike tega drevesa kažejo, da je že zelo prizadeto, pa vendar še v ostankih lepo in veličastno.

Domača knjižnica.

IX. Kristof Šmid. 12. Nedolžnost preganjana in poveljčana. Drugi natis. Poslovenil Burger. Ljubljana 1880. Blaznikovi nasledniki. Cena: broš. 20 kr., kart. 30 kr. Ta biserna knjiga ima to-le vsebino: Vrtnarjeva hči Marica je po zavirljivi dekli Metki v gradu po krivem zatožena, da je prstan ukradla; vsled tega je morala neizrečeno veliko trpeti nedolžna ubožica, — v ječi mora zdihovati in potem še bežati iz domačega kraja. Slednjič pride na dan njena nedolžnost, preblago dekle pride do časti in sreče. Vrli oče, ki je bil vzgojil tako brhko hčer, ni doživel tega veselega dne. V tem delu se je Šmid posebno pokazal mojstra. Zanimati mora prekrasna knjiga vsakogar, a posebno je priporočena mladim deklicam, pa sploh ženskam vsake starosti. Kako krasen prizor je Marica med cveticami na vrtu! Kako globoko se mora mlademu srcu utisniti ganljiva podoba prelepe cveteče jablane, kateri čez noč mrzla slana pokonča nežno cvetje! Komu bi se ne smilila nedolžna Marica v ječi in pregnanstvu! In njene čednosti pa kaže hudobija in grozovita kazen zlobne Metke — kako živo je vse opisano.

13. Timotej in Filemon. Povest krščanskih dvojčkov. Poslovenil Fr. M.-č. Drugi natis. Ljubljana 1887. Blaznikovi nasledniki. Cena: broš. 20 kr., kart. 30 kr. — Timotej in Filemon sta dvojčka, ki zgodaj zgubita mater; očetu ukradena in na Turško prodana prideta v hišo nekega pašeta. Pašetova žena Elmina jima je druga mati; njeno angeljsko vedenje in posebno ganljiva molitev za njeno spreobrnjenje jo tako prevzame, da se sklone pokristjaniti. V turški vojski je oče vjet in zopet najde svoja sinova, — ganljivo spoznanje, ko se dečka okleneta njegovih kolen! Elmina ima sicer prestati hude poskušnje zaradi krščanstva; a njena junaska odločnost raje umreti, nego odpovedati se krščanstvu — premaga sledajoče še moža, da se dá krstiti. — Vsi se preselijo še z nekaterimi kristijani na Ogrsko, kjer so srečno živeli pa Boga hvalili zlasti za dar sv. vere.

Ta jako lepa povest, ki se naslanja na resnično zgodbo, nas lepo uči božjo dobrotljivost in skrb za človeka, ljubeznjivo vedenje zvestih starišev do otrok in dobrih otrok do ljubljenih starišev, nad vse lepo pa kaže moč naše svete vere.

14. Evstahij. Posl. J. Burger. Tretji natis. Ljub. 1879. Blaznikovi nasledniki. Cena: broš. 20 kr., kart. 30 kr. — V tej knjigi je obširno in jako ganljivo opisano osodepolno in poučljivo življenje rimskega vojvode Placidia, ki se je po svetem krstu imenoval Evstahij, njegove žene in dveh sinov. Dolgo so bili ločeni, da niso vedeli drug za drugega; slednjič pa se vsi zopet najdejo in veselo spoznajo. Da je tako svidenje ganljivo, se že itak vé; a Kristof Šmid je imel tudi pero kakor nalašč za popisovanje takih prizorov. Popisovaje čudovito osodo teh bogoljubnih duš, ki so bile na zemlji toliko časa ločene, a so slednjič združene zapustile ta svet v slavni mučeniški smrti, je hotel blagi pisatelj pokazati lepoto sv. krščanske vere.

Slovarček nenavadnih besed.

Akcija. Ta beseda ima več pomenov. Časih pomeni to, kar delovanje. Naša stranka, tako pišejo časniki, mora začeti odločno delovati. Časih pa pomeni akcija vse kaj drugega. Če več ljudi sklone začeti kako veliko podjetje (zgraditi kako železnico, kopati železno rudo, itd.) stopijo skupaj, se domenijo in zložijo vsak toliko in toliko denarja. S tistim denarjem (kapitalom) začne delo. Če se podjetje posreči,

nosi dobiček, in tisti dobiček si moze med seboj razdele. A ni dal vsak ravno toliko denarja, zato tudi ne more zahtevati vsak enak dobiček. Da se vsa stvar uredi, izdajo papirje. Na vsak papir je zapisana določena vsota n. pr. 100 gld. Kolikor stotakov je kdo vplačal, toliko papirjev dobi. Ti papirji zaznamujejo torej deleže, in se zato imenujejo delnice ali akcije. Društvo, ki je izdalo te papirje, se imenuje delniško ali akcijsko društvo. Može pa, ki nakupi delnic, se imenujejo delničarji. Ves dobiček se razdeli na toliko delov, kolikor je delnic. Na vsako delnico odpade torej koncem vsakega leta en del dobička, en delež. Tak delež se imenuje dividenda. Če podjetje srečno uspeva, pravimo, da si delničarji delé masne dividende. Če pa ne uspeva posebno, se vendar navadno prizadevajo, da bi imeli svoj dobiček. Zato se pa kaj rado zgodi, da stiskajo delavce, jih silijo na predolgo delo, jim utrgavajo plačo.

Legitimacija je listina, s katero kdo dokaže svojo pravico, svoje pooblaščenja, svoje poslanstvo. Tako je treba mnogokrat pri volitvah dokazati volilno pravico. To storimo z legitimacijo.

Za smeh in kratek čas.

(Smešnica.) Jud Jejteles pravi bankirju Leviju: 'Gospod Levi, vi ste me imenovali pred mnogoštevilnim ljudstvom goljufa. To stane pred sodnikom deset goldinarjev.' — Levi: 'Gospod Jejteles, dam vam jih tako petnajst.' — Jejteles: 'Kaj se pravi petnajst gold.? Dajte dvajset in — zabavljajte drugi še bolj!'

(Samogovor.) Martinek: Danes so gospod župnik brali iz evangelija: 'Glejte ptice pod nebom ne sejejo in ne žanjejo, pa vendar živé.' — Seveda, ker so vedno tam v mojem prosu (žitu).

(Smešnica.) Neki črevljar pride v prodajalnico za usnje, da bi si kupil ustrojeno telečjo kožo. Ko jih je že mnogo pregledal, prime jedno in pravi: 'Tole bi vzal, pa je premajhna.' 'Nič ni premajhna ne', zavrne ga prodajalničar, 'ravno prav mu je bila, ker je bilo tudi tele bolj majhno.'

Besedna uganka.

- **b** je plemstva znak,
- **m** pozna pač vsak,
- **d** — **k** je bil Terzit vojak.

Računska uganka.

Kako moreš s pomočjo črk **v** in **t** število 6 tako zmanjšati, da dobiš izraz, ki pomeni toliko kot 4.?

Rebus.

Lo = O

Rešitev ugank v zadnji številki:

Zastavica.

Smodka.

Besedni uganki.

I.

Moskva — smokva.

II.

Samo — kres — samokres.

Vse so prav uganili: Alojzij Levstik Podgregorski; Franc Šefman, cerkvenik na Robu; Franjo Hafner v Starom Dvoru; Ivan Fatur na Rakeku; Ivanka Hribska na Vrhu; Andrej Porenta v Vurnah; France Mikuž, organist v Črnem Vrhu; Jan Kriz. Kastelic iz Soda pri Zatičini; Triller Janez in Fran, Ivan Kovačič od sv. Duha; Janez Andolšek v Troji pri Veliki Loki.

Besedni uganki so rešili: Josip Zorko v Široki Seti pri Vačah; Franjo Kovačič, čevljarški mojster v Borovnici; Marija Podboj na Adamovem pri Vel. Laščah; Franciška Tirbič iz Prekruice pri Moravčah; Karol Damiš pri Sv. Trojici v Slov. Goricah; Pavel Dolinšek v St. Ilju pri Velenju; Franc in Mihael Bokalič v Mengšu; Franc Konecila iz Podgrada pri Dolu; Ivan Antončič v Markovcu pri Starem trgu; Franc Knific, Blaž Brajdar, Jakob Teršan, Franc Steren in Anton Rebol v Hrašah pri Smledniku, Ivan in Ivana Jalen ter Franciška Gaspešič v Hlebcah pri Lescah; Fran Menarik, dijak v Mariboru; Anton Mlakar, kapelan v Trebnjem; Mici in Rezika Ažman v Cerknici; Janez Rupnik v Črnem Vrhu; Fran Pohar v Studencih pri Mariboru; Tinka Kušir, gojenka strok. šole v Ljubljani; Jakob Prašnikar iz Podlipovce pri Kolovratu, Pavel Krulc, organist v Dolu pri Lazih.

Samo prvo besedno: Ana Fric v Špitaliču; Franc Šinkovec, fant v Zaplani.

Samo drugo besedno: Jekličev Šimen, ključarski pomočnik v Lincu, Gor. Avstrija.

Prihodnja številka »DOMOLJUBA« izide dne 16. novembra 1899 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 28. oktobra:	8	36	26	70	15
Praga, 25. oktobra:	3	54	16	75	65
Line, 21. oktobra:	67	81	48	30	4
Bruno, 18. oktobra:	45	21	56	6	59

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna v Šelenburgovih ulicah št. 3
v Ljubljani.

480 (4)

Sprejema in izplačuje
hranilne vloge vsaki dan obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge zavodov in slovenskih društev ter delavcev in poslov obrestuje celo po 5%.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. Hudnik, predsednik.

Pouk

503 2-2

v krojnem risanju (Schnittzeichnen) in praktičnem izdelovanju oblek

daje Fani Komar, oblast. konces. učni zavod v Ljubljani. Sv. Petra cesta 26.

Modni salon.

Sprejemajo se gospodične tudi na hrano in stanovanje.

Sprejme se

2-2

krepak deček

poštenih starišev za vrtnarski obrt pri Luki Tomšiču v Ljubljani, Poljanski nasip.

V nakupovanje jesenskega in zimskega gvančnega blaga priporoča slavnemu občinstvu svojo dobro urejeno zalogo

**Na
debelo**

R. Miklauc

**Na
drobno**

v Ljubljani, Spitalske ulice št. 5.

Na prodaj je po najnižji ceni sukno, štof, trdna hlačovina za moške obleke; lepo volneno in sukneno blago za ženske gvante; višnjev in pisan parhent; bela, rujava kakor tudi pisana (zelena, rumena) kotenina; ogrinjalke, kocke (štrikane rute), kovtri, plahte itd. — Opozarja tudi na vselej najlepše svilnate in volnene rute.

504 2 2

Zagotavlja pošteno in prijazno postrežbo ter prosi mnogobrojnega obiska.

Naznanilo.

Da se v prihodnje pri povpraševanju po moji osebi odstranijo vse nepravilne, usojam si slavnemu občinstvu, preč. duhovščini in drugim naročnikom svojih del najuljudneje naznaniti, da sem se dné 16. septembra t. l. z delavnico vred **preselil** iz **Poštnih ulic št. 7** na

Grabben št. 11

v hišo č. gosp. Medveda.

Ob enem prosim najudaneje vse dozdane naročnike, naj mi ostanejo tudi zanaprej zvesti, ter jih zagotavljam, da jim bom vselej kar najsolidneje in ceneje postregel, ker mi je tu na razpolago večja in pripravnejša delavnica.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Franjo Ks. Tončič, podobar in poslatar.

Kamnik, dné 3. oktobra 1899.

507 4—2

Prostovoljno v najem

se daje hiša, gostilna, vse gostilniško orodje, gospodarsko poslopje in kovačnica, zraven pa zemljišče s 30 mernikov setve in več travnikov na Črničevu po domače pri Lovrencu blizu Brezij ob državni cesti proti Radovljici.

Več izve se pri Lovrencu na Črničevu pošta Radovljica.

502 2—2

Oelz-ova kava

je od dné **priljubljena** ker bo do dné bolj **bovo** kavo spremenil v zdravo, okusno in pokrepčevalno redilno sredstvo.

400 (20—18)

Rudeči zavitki z belim trakom.

Suhe gobe,

fižol, želod, razno žito in druge **deželne pridelke**

815 3—2

kupuje po najvišji ceni

Ivan Majdič v Kranju.

Slabi časi,

vendar sladkor zastonj!

Kdor pri meni 5 kg. Portorikokave à 1.95 gld. s poštino vred po vsaki pošti naroči, dobi 5 kg. sladkorja — zastonj!

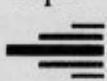
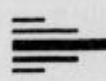
470 5—2

Le pri **Ivanu Sajovicu** v Gradcu, Murplatz 1.

Nova prodajalnica na drobno. J. C. Mayer.

Naznanilo otvoritve nove trgovine.

Slavnemu občinstvu dajem najuljudneje na znanje, da sem odprl

 na novo še jedno
prodajalnico na drobno
z gvantrim blagom

v Ljubljani v Špitalskih ulicah

tik Frančiškanskega mosta ravno nasproti svoje prve že obstoječe trgovine.

Novo prodajalnico sem
bogato založil

s prav dobrim,

lepim in povsem

frišnim blagom,

 katero bom prodajal po najnižji ceni.

Zagotavljam, da se bom potrudil, vse svoje čast. odjemalce v popolno njihovo zadovoljstvo postreči, prosim, da me slavno občinstvo blagovoli počastiti s prav obilnim obiskom.

Velespoštovanjem

J. C. Mayer.

Nova prodajalnica na drobno. J. C. Mayer.

Nova prodajalnica na drobno. J. C. Mayer.

Nova prodajalnica na drobno. J. C. Mayer.

Lekarna Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko)

na Mestnem trgu poleg mestne
hiše (rotovža)

priporoča nastopno našeta tekom mno-
gih let z najboljšim učinkom uporab-
ljana in preizkušena Doktor pl. Trnkóczy-
jeva zdravilna sredstva:

Pogled mestnega trga in Trnkóczy-jeve lekarnе v Ljubljani.

Varénim gospodinjam, katere hočejo šediti sedaj tako dragi sladkor pri prirejanju živil, za dojenčke, otroke, bolehaloče na živcih, okrevaloče, slabotne, trpeče na pomanjkanji krvi, bledične, za bolnike in vsakogar sploh, se priporoča mesto razburjajočega, brezmočnega ruskega čaja in kave Doktor pl. Trnkóczy-jev kot prijetno okusno, krepujoče, zdravo in najcenejše redilno sredstvo. Zavoj (1/4 kg vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo gld. 2-50.

Kakao sladni čaj

Nadalje se priporočajo:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

Marija Celje. Varstvena
znamka.

Želodčne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — Steklenica
20 kr., dvanajst steklenic gld. 2.—

Krogljice,

odvajalne, želodec čistilne. — Škatljica
21 kr., šest škatljic gld. 1-05. — Pocukrane
krogljice, škatljica 40 kr., tri škatljice gld. 1.—.

Prsni,

pljučni in kašljevi sok ali zeliščni sirup, prirejen iz
lahko razkrajajočega apnenega železa, olajšuje kašelj, raz-
kraja sliz, oblažuje bolečine in kašelj, pospešuje tudi
slast in tvori kri. — Steklenica 56 kr., šest stekl. gld. 2-50.

Protinski

ali drgnilni ovjet (udov cvet, Gichtgeist) priporočljiv kot
bolečine v križu, rokah in nogah utešujoče in oživ-
ljuje vrbalno sredstvo posebno po dolgotrajni
pešhoji in po težkem delu. —

Steklenica 50 kr., šest steklenic gld. 2-25.

Tinktura zoper

Kurja očesa,

prednost, da se s priloženim čopičem bolno mesto namaže. — Steklenica
40 kr., šest steklenic gld. 1-75.

preizkušeno sredstvo proti pekočim
kurjim očesom, bradavicam,
trdi koži na nogah, trdim žu-
ljem in ozeblinam. Ima to veliko

Varstv. znamka. Varstv. znamka.

Ker skrbé gg. p. n. ekonom, poljedelci, živinorejci itd. najbolj, da si vzredé zdravo in krepko
živino, zato opozarjamo iste prav posebno na Doktor Trnkóczy-jeva živino-redéča sredstva.

Živino

redilni prašek za notranjo porabo pri kravah, volih in konjih. Ako živina
noče vživati krme, v pridobitev in zboljšanje ml-ka se uporablja vže nad 50 let z
najboljšim uspehom. — Zavoj z navodilom uporabe 50 kr.,
pet zavojev samo gld. 2.—.

Prasičji

meso in pospešuje odebelelost. — Zavoj 25 kr., 5 zavojev
samo gld. 1.—.

hranilni in redilni prašek. Ohranjuje, varju-
je in dijetetično sre-
stvo za prašiče. Za
notranjo uporabo; redi

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.

!! Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje !!

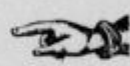
Stanje hranilnih vlog 30. septembra
1899.: čez 2 milijona gld.

Denarni promet v devetih mesecih
čez 6½ milijona gld.

Ljudska posojilnica

Preje: Gradišče št. 1. — Sedaj: Kongresni trg št. 2., I. nadstr.

Sprejema

 hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in
jih obrestuje po

 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vlo-
ženih 100 gld., čistih 4 gld. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1899 :
2,112 219 gld 99 kr.

Promet v 9 mesecih od 1. jan do 30. sept
1899 : 6,757.658 gld 53 kr.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi
se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1899.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Štška, knezoškofijski kancelar
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v Št. Vidu nad Ljubljano.

Frančišek Birk,
stolni vikar v Ljubljani.

Dr. Janko Brejc,
odvet. koncip. v Ljubljani.

Dr. Andrej Karlin,
gimn. profesor v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Mattja Kolar,
župnik pri D. M. Polji.

Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške
blagajne v Ljubljani.

Dr. Viljko Schweitzer,
odvetn. koncip. v Ljubljani.

Gregor Štibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
stolni vikar v Ljubljani.